

Đây là một bệnh trẻ em thông thường phổ biến. Bệnh sốt phát ban có tên M là Roseola tức là ban màu hồng. Là vì những vết nổi lên sau cơn sốt của bệnh này có màu hồng. Còn tên tiếng Việt thì đặt theo tên triệu chứng của bệnh: sau cơn sốt kéo dài 2, 3 ngày, thân người của em bé sẽ nổi ban.

Đôi khi người Việt Nam, những vết nổi trên toàn thân nào cũng được gọi là “ban” khi nhìn nhiều lúc khó phân biệt những bệnh có triệu chứng này. Bệnh sốt phát ban thông thường được nhầm lẫn nhiều nhất với bệnh sởi, một bệnh nặng hơn nhiều.

Bệnh sốt phát ban rất thông thường, hầu như em bé nào cũng từng bị qua. Tuy nhiên, có em bị rất nhẹ, không được chú ý tới, có em thì lại bị những biến chứng và dĩ nhiên những triệu chứng, có khi bị các biến chứng như cơn sốt quá cao và biến thành lỵ.

Triệu chứng sốt phát ban Rubella

Thông thường, thời gian ủ bệnh, tức là lúc tiếp xúc với siêu vi gây bệnh cho tới lúc có triệu chứng, là 1 tới 2 tuần. Triệu chứng gồm có:

- **1.Sốt:** Thông thường cơn sốt diễn biến thành lỵ và cao, hơn 103 độ F (39,5 độ C). Em bé có thể bị đau cổ họng như hoặc có hôi miệng. Ngoài ra, em cũng có thể bị sưng hạch bạch huyết. Cơn sốt thông thường kéo dài từ 3 tới 7 ngày.
- **2.Nổi đốm:** Sau khi hết sốt, các em thông thường bị nổi đốm, cũng có em không bị. Ban đốm này thông thường gồm những đốm hay những mảng nhỏ màu hồng. Những vết này thông thường phồng nhẹ cũng có thể hơi nổi cục. Chung quanh những vết này có thể có một quầng trắng. Ban thông thường nổi lên ở ngực, sau lưng, bụng và sau đó lan tới cổ và cánh tay, có thể lan tới chân và mặt. Ban

thông thường không ngứa hay làm khó chịu và có thể kéo dài vài giờ tới vài ngày.

- **3.Các triệu chứng khác** gồm có mệt mỏi, khó chịu, tiêu chảy nhẹ, kém ăn, mí mắt sưng...

Nguyên nhân

Nguyên nhân thông thường nhất là con siêu vi human herpes 6 (HHV6). Nhưng bệnh này cũng có thể do con human herpes 7 (HHV7) gây ra. Nhưng con siêu vi này có liên hệ tới những con siêu vi gây ra bệnh lở miệng cold sore và bệnh herpes ở bề mặt sinh dục.

Lây Lan

Bệnh sốt phát ban lây lan qua những giọt nước bọt hoặc nước mũi hay nước mắt. Ví dụ: 2 đứa trẻ uống chung một ly nước.

Bệnh có thể lây ra cho dù đứa bé bệnh không biết gì cả, tức là khi nó đang bú sữa, cầm cốc ban ra, do đó rất khó tránh bệnh lây. Nếu con bạn đã chích vắc-xin ngừa phát bệnh roseola, bạn nên theo dõi xem con mình có bệnh lây bệnh không. Tuy nhiên, nhiều khi cũng khó biết là bé bệnh lây bệnh từ đâu.

Bệnh sốt phát ban ít khi nào gây ra những triệu chứng “độc” như bệnh thủy đậu hay một vài bệnh của trẻ em khác.

Nhưng ai dễ bị lây bệnh? Những trẻ từ 6 tới 12 tháng dễ bị lây bệnh nhất vì vào tuổi này, kháng thể của người mẹ truyền cho chúng trong bào thai đã hết mà kháng thể mẹ thì chưa thành lập.

Khi nào nên gọi bác sĩ

Bệnh sốt phát ban có thể gây ra sốt rất cao, hơn 103 độ F. Nếu con bạn sốt cao như vậy, nên gọi bác sĩ để có thể được khám bệnh tìm nguyên nhân của sốt.

Khi nhiệt độ lên cao quá nhanh và bệnh tiến hành, em bé có thể bị giật kinh. Nếu em đang bú sữa cao mà không giật kinh thì có nghĩa là em sẽ không giật. Do đó, ta cũng không nên quá hoảng sợ khi em bé bú sữa cao. Nếu em bị giật kinh mà không có nguyên do gì rõ ràng, em cần

đều cần khám ngay.

Nếu em bé sốt quá 7 ngày hoặc ban kéo dài quá 3 ngày, cũng nên gọi bác sĩ.

Nếu vì một nguyên do nào đó (thí dụ như đang dùng thuốc chẹn alpha ung thư), hệ miễn dịch của bé không còn làm việc tốt và bé có tiếp xúc với một người bị roseola, bé cũng nên gọi bác sĩ của mình vì trong trường hợp này, bé có thể bị bệnh nặng hơn là em bé.

Bệnh sốt phát ban đôi khi cũng rất khó phân biệt với những bệnh nhiễm trùng khác vì triệu chứng sẽ khá giống nhau, thí dụ như cảm, nhiễm trùng tai. Nếu bác sĩ khám em bé mà không thấy dấu hiệu rõ rệt của bệnh cảm, nhiễm trùng tai, viêm họng hay bệnh thông thường khác, bác sĩ sẽ chỉ xem em có mọc ban ra không. Bé sẽ được chẩn đoán dựa vào triệu chứng và chỉ xem có ra ban không. Tính chất của ban sẽ khiến bác sĩ phân biệt bệnh được.

Biểu hiện của bệnh sốt phát ban Rubella

Như trên đã nói, em bé có thể bị giật kinh nếu nhiệt độ tăng nhanh bất thường. Nếu bị giật kinh, em sẽ bất tỉnh, tay chân giật, mắt trợn lên khoảng vài phút. Nên cho em đi khám bệnh ngay. Nhưng cũng may mắn là chứng giật kinh do sốt cao thường không gây ra tai hại gì cho em.

Ngoài chứng giật kinh, sốt phát ban ít khi gây ra biểu hiện nào đáng kể. Nếu không có bệnh gì khác, thường là trẻ em và người lớn bị sốt phát ban sẽ bình phục nhanh chóng.

Tuy nhiên, những người có hệ miễn dịch yếu đi, thí dụ như những bệnh nhân sau khi được ghép tạng hay cấy quan khác, có thể mắc bệnh sốt phát ban mới hay bị bệnh cũ tái phát. Trường hợp này, hệ thống miễn dịch yếu và lâu bình phục hơn. Họ cũng có thể bị biểu hiện chứng sưng phổi hay viêm não, rất nguy hiểm.

Ngăn ngừa bệnh

Không có thuốc chích ngừa bệnh sốt phát ban. Do đó, cách tốt nhất để con bé không bị bệnh là tránh tiếp xúc với một em bé đang bệnh. Nếu con bé đang bị bệnh, nên giữ em ở nhà, cách xa các trẻ em khác.

Đa số chúng ta đều đã có kháng thể chống bệnh vào tuổi đi học, khi nên tránh để tiếp xúc bệnh liên tiếp. Nhưng dù vậy, khi trong nhà có người bị bệnh này, cả nhà nên rửa tay kỹ thường xuyên để tránh lây lan bệnh cho những người khác.

Người lớn nào lúc nhúng chửa thì có thể lây bệnh cho người khác, tuy họ vẫn có thể lây bệnh cho người khác.

Tư vấn sức

Thường thì chúng ta không cần làm gì cả, chỉ cần cho hạ sốt bệnh. Tuy nhiên, sốt cao có thể làm cho em bé khó chịu, cha mẹ có thể cho em uống thuốc acetaminophen (Tylenol) hay ibuprofen (Advil, Motrin..) để giảm sốt. Không nên cho em uống aspirin vì có thể làm em mắc bệnh Reye's syndrome là một bệnh nặng. Nên cho em bé uống nhiều nước, nghỉ ngơi.